

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Begrædelser ofver Valentin Korn 1676

Citation: Kingo, Thomas: "Begrædelser ofver Valentin Korn 1676", i Kingo, Thomas: *Samlede skrifter 2*, udg. af Hans Brix ; Paul Diderichsen ; F.J. Billeskov Jansen , Munksgaard, 1939-74., s. 107. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-kingo02val-shoot-workid67402.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede skrifter 2

Begrædelser
ofver
dend Danske og Svenske Tvæ-Tule,
VALENTIN Korn,
Værdige etc. og Velfortiente etc.
Fordum og forløbne
Præsident i Landskroone
hans
Tredie HOSIANNA
Anno 76. in Majo.

Du Danske KLINTE-KORN, og Sverrigs Brændenelde,
Her *Præsident* (med Gunst og Reverends at melde)
Ey! sug mig dog huad Brems din Asen-Pande stack.
Dend Tiid du først udaff Poeters Kilde drack!
Vi seer dit Speege-Drog, som Saul iblant Propheter,
Vi dig og ærer som hans Asen blant Poeter,
Vi seer dit Gumle-Riim, din Rjme-tygge-Mad,
Halff Dansk, halff Svensk udi din Ynskis Snylte-Fad.
Dit *Hosianna* tiit mig kommer til at græde,
En Kierling hoste maa, der færdig var at qvæde,
Og ner kand holde fast, for din Poete Slum,
Men vander Øyne ved dit Plocke-Fiske Rum.
Ey kand mand undre det, at ærlig Svenske gjøre
Hvad deris KONGE kand til ald Lyck-Ynske høre,
Hver ærlig Undersaat der til forplicated er
Hand til Guds .Salvede Guds Naadis Ynske bær,

*
- 108

Mens aldrig kand jeg troo det Sverrigs KONGE blifver
Dig høyt forplicated for du Hyckle-Riim opskrifver:
Saa taabelig er ey i Sverrig nogen Stand,
Der jo begrjber det du est en Troo-løs Mand.
Har du dit eget Folck og Føde-Land besveget,
Og i din Ræfve-Pelds i Sverrig længe hveget,
Vel vide de at naar dit Skalcke-Skiul og Ham
Affdragis, at dit Bryst er blotted udi Skam.
Est du en *Præsident*? der vil aff Staden flytte
Naar Krijghær er for Dør? Du est en Løbe-Skytte,
En Ludring, Lurifas, en Hacke-Vibes Blod,
Aff hvilcket aldrig vaar en stridbar Ørn opgod.
Saa mangan ærlig Mand stod ud den haarde Tuuste,
Der DANNER-KONGIS Storm oppaa Landskrone puuste,
Hver ærlig Mand oc fick en Konge til alt Got,
Dend Tijd Kong CHRISTIAN vandt baade Stad oc Slot.
Men din Samvittighed dit Skalcke-Hierte picked,
Dit Blod bleff i dig kaldt, du gulpe-græd oc hicked,
Den Tjd du saae hvordan hans MAJESTET lod staa
Til Skaane med sin Magt, sit Land igien at faae. ||
Du smurde Støfle strax, dit Prøråfözfe-Sæde
Ey kunde giffve dig en fattig Bysvends Glæde,
Thi det dig stack maa skee i din Perrycke-Top,
At mand dig agtted at lit høyre løfite op!
Det staa nu ved sit værd! dit deylig *Hosianna*,
Som i din egen Mund er sødt maa skee som *Manna*,
Det vil vi høre paa hvordan det lader dig,
Jeg veed du dømmes dog som Aben gjør om sig.

*
- 109

Nu ret Tjedh mon dhet ware,
At Eders Mayestet kommer til Schaane-Lannd,
Dhet Konnung *CarlGustqff* indtog ved Helte H an n d.

Sig mig hvad Helte-Haand vort Skaane har indtaget?
Hvor bleff der nogen Leyr for nogen Fæstning slaget?

Hvor vaar den Svenske som i Skaane svedte Blood
Paa Vold der hand tog ind med stormer Hand oc Food?
Hvad Salig Konning CARL ved Himlens Haand bleff skiencked,
Hvad Land oc Ledemod Gud Dannemarck afflencked
Til sin bestemte Tjd, staar til igien at faae
Ved Guds oc Kongens Haand, som det nu kiender paa.
Vor prjselig Monarck, Kong *CHRISTIAN* dend Femte,
Hvis væbned Helte-Haand Guds Hielpe-Haand ey glemte
Endnu i noget Tog, hand skal ved Helte-Haand,
Opløse sine Land fra fremmed Aag oc Baand.
Saa naar din Hutler-Haand op i din Albu svinder
Da skal hans Helte-Haand, som Himlens Hielp befinder,
Regiere Seyer-riig paa baade Jord og Vand
Naar du Feldtmarskalck er for Sviin i Lappe-Land.

Oc at i egen Gro op the sielfver nedertrædis
Under vor Konnungs Foot etc.

Løft Fooden ey for høyt, Hr. *Præsident*, du torde
Snart baglænds falde i dend Graff du dig selff gjorde!
Deel ey ved KONGERS Graffog deris Giernings Grøft
De fra dit Gaase-Vid er alt for høyt opløft.

Thi the uthan all Skiäl begyndt har og paafört
Vor Konnung thenne Krieg etc.

110

Pudslunden *Valentin!* naar (pokker) est du blefven
En saadan grum Statist i KONGERS Sager drefven?
Sug mig naar vaar du sidst udi Geheime Raad?
Maa skee dend Tiid din Kaal du eene Hiemme aad!
Et herligt Hofved maa der paa dig DOSMER være,
Du veed vist Gaase-Æg med good Forstand at skiære.
Men du kand for ud see huad RET og SKIEL der staar
I KONGERS Sager, hvor en Narr ey Øye faar ||

Som aldrig før var hørt, etc.

Om begge Øren vaar dig aff i Stumpen skaaren,
Saa vaar din Høre-Sands dog icke saa forlaaren
Du jo vel hafde hørt flux meer end dette nu
Om du kun atten Aar kom ellers ret ihu.

Her lefver nok endnu den gamble Svendske Gud etc.

Du Catechifimus-Drog, du Syrisk-Spotte-Mule,
Giør du en GUD paa Bierg, og anden GUD i Hule?
. Dend gamle Svendske GUD, er hand en anden GUD>
End dend du lærde her i Børnelærdoms Bud?
Er GUD ey altid GUD? saa vel hos dem hand kiender,
Med Riis og Reffselse, som dem hans Himmel-Hænder
Til Skyen løfter op? I Medgang og i Meen
Er hand hvert Folckis GUD, og dog er GUD kun een.

Troe mig kun sandelig TROMMEN faar annat Liud.

Est du Her *Præsident* end og saa TROMME-SLAGER?
Jeg seer du kyndig est i allehaande Sager!
111 Maa skee det vaar og dig, som mig bleff sagt i Fior,
Der vaar TROMSLAGER for Troldkonerne i Nord.

Forgieffvis er och ey *Suedies Zebaoth* Herre,
Deds Nambn *DEUS* i *SVED* saalunt at *accordere*.

Jeg maa bekiende det du stafver fix tilbage
Du kand aff Mødingen det reene Guld opdrage,
I Naufne-Vexling har du saare goed Forstand,

Jeg seer vel at du est dog icke saa i Band!
Din *SUED* vel drypped har udaff din Trunte-Pande,
Før *SUED* og *DEUS* du fick Bogstav-vijs at stande,
Dog før du kunde naa din Konst-riig Artighed
Da hug du, som en Skalck, ald Rumpen udaff *SUED**
Thi hvad er *SUED* for sig? hvor lærde du den Gloose?
Dend har du betied aff en fremmed Staader-Poose!
Giør dog, jeg beder dig, de Svenske ingen Spot,
De andet ey aff dig forskyldet har end Got.
Kand *DEUS* udi *SUED* saa herlig *accordere*
Da leeder du vel ud slig deylig Indfald flere,
Du vender nock, naar du begynder ret at gjoo,
Det de Ebræers [x][x][x]/*SUS* om til en Rommer *SUS/Soo*

* *
-- 112

Hand gifv' nu Lyck' som før sampt Hielp (hos min Poet)
Jag skrifva maa og spaa som en ret sand Prophet.

Her *Præsident Poet*, jeg ynsker dig til Lykke,
Her *Præsident Prophet*, jeg kand dog ey samtykke
Og ey indbilde mig at Sverrig dig har seet
Paa andre Maader an, end Baals sand Prophet.
Hvad Lykke Himmelen til Sverrigs Krone vender.
Dend kommer fra Guds Haand (som du maa skee ey kiender)
Hvad Lykke vor Monarck her efter vorde maa,
Den kand din FLEGEL-PEN ey sætte Klick oppaa. ||

At dette Skarns Skieide oc Skum-Korn
diß bedre kand fradriiftis, offverlefiveris her hos
tryckt et heel Trug fuldt aff hans tredie *Hosianna*
ugemene Indfald fra først oc til Enden.

Hosianna Konnung CARL,

Wähllkommen Konnung blijd, min aldranadigst Herre,
Wähllkommen Tusindfold, nu ret Tjedh mon dhet ware,
At Eders Mayestet kommer til Schaane-Lannnd,
Dhet Konnung *Carl Gustaff* indtog ved HelteHannd,
Och lämbnadt sin Herr Sonn, som kom uthi hans Stalle,
Hans Konglig Mayestet til Styrcke, Macht, och Wälde
113 En tryg befastet Grantz for heele Swergis Boe,
Sambt Rijcket, Landh, och Folck, til Säckerhet och Roe,
At *maintenera* dhet for Pindens Offverfall,
(Som seys) sich Ernar hijt i mange Tusindtal,
Kom store Michael, Kriegz-Engel, Seyer Fürsta,
Oc hielp nu Konnung *CARL*, hannd sig wähl kand til Rusta,
Til Krieg och til Forswar, emodt hans Finders Macht,
Huartil så Oforskyt dhe honom hafiver bracht,
Kom stärcka Zebaoth kom låth digh ey forhala,
At theris eget Blood sielff mage dhet bethala,
Styrck voris Konnungs Arm, såsom en striedtbahr Heldt
At driflwa Pindens Macht från Stader, Siö, och Feldt,
Oc at i egen Groop the sielfiver nederträdis,
Vnder wor Konnungs Foot, så wi i tigh må glädies.
Thij the uthan all Skiäl begynt har oc paafort,
Wor Konnung thenne Krieg, som aldrig för war hört.
Han tenckte uthi Frögd at taga mot sin Krona,
Som Gud honom beskärtdt, the wille dock ey skona:
Men hindra hans Forsätt och wenlige Tilbud,

Med Krieg och Offverfall, med stormer Hand och Skud.
Nu Gud som rettwijs er i alla sina Domma
Skal latha them forwist fortienten Lön bekomma:
Her leffwer noch endnu then gamble Swendske Gud,
Troe mig kun sanderlig, Trommen faar annat Liud.

*
— 114

Forgiefivis er och ey *Suedies Zebaoth* Herre
Deds Nambn *DEUS* i *SVED* saalunt at *accordere*,
Hand giffv' nu Lyck' som förr sambt Hielp (hoses min *Poet*)
Jag skriffwa maa och spaa, som en ret sand Prophet.
VALENTIN Korn
Præsident i Landskroone

*
—